

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ในแง่ที่เป็นการแสวงหาความรู้ใหม่ (Originality) ซึ่งตั้งอยู่บนฐานความจริงที่มีหลักฐานเชิงประจักษ์ (Empirical Evidence) เกี่ยวกับปัญหาและการจัดการความขัดแย้งระหว่างนักการเมืองกับข้าราชการประจำ เพื่อเข้าถึงกระบวนการที่เกิดขึ้นดังกล่าว มีฐานะตั้งอยู่บนการวิเคราะห์สภาพความเป็นจริงทางสังคม ดังนั้นการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาและการจัดการความขัดแย้งระหว่างนักการเมืองกับข้าราชการประจำในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัย จึงมีการกำหนดขั้นตอนในการวิจัย 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยจะมีวิธีการดังนี้

1. การวิจัยเอกสาร เอกสารที่จะใช้ในการวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ
 - 1.1 เอกสารขั้นต้น (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ยังไม่ได้ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ เอกสารการประชุม บันทึกการประชุม หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น
 - 1.2 เอกสารชั้นรอง (Secondary Data) เป็นเอกสารที่มีการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ คือ ตำราทางวิชาการ บทความทางวิชาการ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ เป็นต้น

ในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลจะใช้วิธีวิเคราะห์เอกสารว่าเอกสารทางประวัติศาสตร์นั้นเป็นเอกสารจริงแท้หรือไม่ โดยใช้การวิพากษ์ 2 รูปแบบ คือ

- 1.1 การวิพากษ์ภายนอก เป็นการตรวจสอบลักษณะภายนอกของหลักฐานว่า เอกสารที่นำมาใช้วิจัยเป็นเอกสารจริง โดยพิจารณาจากอายุของหลักฐาน สภาพแวดล้อมที่หลักฐานถูกสร้างขึ้นมา ผู้สร้างหลักฐาน จุดมุ่งหมายและรูปเดิมของหลักฐาน

- 1.2 การวิพากษ์ภายใน เป็นการตรวจสอบข้อมูลในเอกสารว่า ข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบนั้น มีความชัดเจนหรือมีน้ำหนักเพียงพอหรือไม่ เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดการบิดเบือนข้อมูลจากความเป็นจริง

2. การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ประวัติศาสตร์จากคำบอกเล่า (Oral History) เป็นการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการหรือไม่มีโครงสร้าง (Informal or Unstructured Interview) คือ มีเพียงคำถามวิจัยเป็นแนวสัมภาษณ์ การสัมภาษณ์ในที่นี้กำหนดผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่

- 2.1 รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
- 2.2 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- 2.3 หัวหน้าส่วนราชการ
- 2.4 พนักงานส่วนตำบล

การตรวจสอบข้อมูล ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ข้อมูลมีความเที่ยงตรงและน่าเชื่อถือ การตรวจสอบข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยจะใช้หลักการสามเส้า (Triangulation) โดยใช้วิธีการดังนี้

1. การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) คือ การพิสูจน์ว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มานั้นถูกต้องหรือไม่ วิธีการตรวจสอบของข้อมูลนั้น จะต้องตรวจสอบแหล่งที่มา 3 แหล่ง ได้แก่ เวลา สถานที่และบุคคล

- 1.1. การตรวจสอบแหล่งเวลา หมายถึงการตรวจสอบข้อมูลในช่วงเวลาที่ต่างกันเพื่อให้ทราบว่าข้อมูลที่ได้รับในช่วงเวลาต่าง ๆ นั้นเหมือนกันหรือไม่

- 1.2 การตรวจสอบแหล่งสถานที่ หมายถึงถ้าข้อมูลต่างสถานที่กัน จะเหมือนกันหรือไม่

- 1.3 การตรวจสอบแหล่งบุคคล หมายถึงถ้าบุคคลผู้ให้ข้อมูลเปลี่ยนไปข้อมูลเหมือนเดิมหรือไม่

2. การเปรียบเทียบจากการใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลหลายวิธี (Methodological Triangulation) คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ กัน เพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน เช่น ใช้สังเกตควบคู่กับการซักถามพร้อมกันนั้นก็ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งเอกสาร หรือทำการซักถามผู้ให้ข้อมูลสำคัญ หรืออาจซักถามผู้ให้ข้อมูลหลังจากสรุปผลการศึกษา เพื่อความแน่นอนว่าข้อสรุปนั้นเที่ยงตรงตามความเป็นจริงหรือไม่

3. การเปรียบเทียบจากการใช้ทฤษฎีแนวคิดหลาย ๆ ชุด (Theory Triangulation) คือ การตรวจสอบว่าผู้วิจัยสามารถใช้แนวคิดทฤษฎีที่ต่างไปจากเดิมตีความข้อมูลแตกต่างกันได้มากน้อยเพียงใด

4. การเปรียบเทียบจากทัศนะจากนักวิจัยหลาย ๆ ท่าน (Investigators Triangulation) เป็นการสะท้อนความคิดเห็นของนักวิจัยหลาย ๆ ท่าน เพื่อชี้ให้เห็นถึงความคิดเห็นที่เหมือนหรือแตกต่างของข้อมูลและรายงานการวิจัยแต่ละชิ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงประวัติศาสตร์จะใช้การตีความจากฐานความเชื่อว่า เหตุการณ์ในอดีตมีผลคือเหตุการณ์ในปัจจุบันและอนาคตดังนี้

1. เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยอาศัยการตีความตามกรอบเศรษฐศาสตร์การเมือง โดยการวิเคราะห์ขั้นตอนของกิจกรรมต่าง ๆ ว่ามีความเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์และอำนาจหน้าที่
2. เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยมีการจัดกลุ่ม (Grouping) และเชื่อมโยงสาเหตุ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี